

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

30 април 1974 година*

По дело 155/73

С предмет преюдициално запитване, отправено към Съда на основание член 177 от Договора за ЕИО от съда в Biella по наказателно дело, висящо пред същия съд, срещу

Giuseppe Sacchi. Como,

за тълкуване на разпоредбите на членове 2, 3, 5, 7, 37, 86 и 90 от Договора за ЕИО

СЪДЪТ,

в състав: г-н R. Lecourt, председател, г-н A. M. Donner и г-н M. Sørensen, председатели на състава, г-н R. Monaco, г-н J. Mertens de Wilmars (докладчик), г-н P. Pescatore, г-н H. Kutcher, г-н C. O Dalaigh, г-н Mackenzie Stuart, съдии,

генерален адвокат: г-н G. Reischl

секретар: г-н A. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 25 юли 1973 г., заведено в регистъра на Съда на 27 юли 1973 г., съдът в Biella поставя различни въпроси, съгласно член 177 от Договора за ЕИО, за тълкуване на разпоредбите на членове 2, 3, 5, 7, 37, 86 и 90 от Договора.

Пред националния съд е започнато наказателно производство срещу оператора на частна телевизионна предавателна станция за това, че притежава на обществено-достъпни помещения, телевизионни системи, използвани за приемането на предавания по кабел, без да е платил установената такса за разрешение.

Поставените въпроси трябва да дадат възможност на съда в Biella да реши дали различните разпоредби на италианското законодателство са съвместими с Договора, като тези разпоредби запазват за държавата изключителното право да има телевизия, по-специално кабелна телевизия, и по-специално – доколко това изключително право се отнася и за търговски реклами.

А) Компетентност на Съда

2. Италианското правителство поставя под съмнение върху допустимостта на препращането за преюдициално запитване, като твърди, че отговорът на поставените въпроси не е необходим, за да има възможност съдът да определи процедурите, за които е сезиран.

* Език на производството: италиански.

3. Разпоредбата на член 177, който е основан на ясно разделение на функциите между националните съдилища и настоящия съд, не разрешава този съд да се произнася по основанията на искането за тълкуване. Следователно възражението не може да бъде прието.

Б) Въпроси 1, 2, 6, 7, 8 и 9

4. В първите два въпроса основно се пита дали принципът за свободно движение на стоки в Общия пазар се прилага за телевизионните сигнали, и по-специално за техните търговски аспекти, и дали изключителните права, предоставени от държава-членка на определено дружество с ограничена отговорност да осъществява всички видове телевизионни предавания, включително такива с търговско-рекламна цел, представлява нарушение на посочения принцип.

5. Отговорът следва от предходния отговор на въпроса дали телевизионните реклами трябва да се третират като продукти или стоки по смисъла на член 3 а), параграф 9 и заглавието на дял I, част втора на Договора.

6. При липсата на изрична разпоредба в обратен смисъл в Договора, телевизионният сигнал трябва, поради своя характер, да се счита за предоставяне на услуги.

Въпреки че не е изрично установено, че услугите, за които обичайно се предвижда заплащане, могат да се регулират от разпоредбите за свободно движение на стоки, какъвто е случаят, както става ясно от член 60, но само ако те се регламентират от такива разпоредби.

От това, следва че предаването на телевизионни сигнали, включително такива с рекламен характер, попадат в обсега на разпоредбите на Договора, които са свързани с предоставяне на услуги.

7. От друга страна, търговията с материали, звукозаписи, филми, апаратура и други стоки, използвани за разпространение на телевизионни сигнали, се подчиняват на правилата, свързани със свобода на движението на стоки.

В резултат на това, въпреки че наличието на монопол по отношение на телевизионните реклами само по себе си не противоречи на принципа за свободно движение на стоки, този монопол би нарушавал посочения по-горе принцип, ако той дискриминираше в полза на национални материали или стоки.

8. По същия начин, фактът, че предприятие на държава-членка има изключително право да излъчва реклами по телевизия, не е несъвместим със свободното движение на стоки, чиято продажба тези реклами са предназначени да насърчават.

Различно би било положението, ако изключителните права се използваха в полза на определени търговски канали или търговски оператори, в рамките на Общността.

Както се изтъква от член 3 от Директива на Комисията от 22 декември 1969 г. относно премахването на мерки, които имат равностоен ефект на количествени ограничения на

вноса и не са уредени от други разпоредби, приети в съответствие с Договора за ЕИО (ОВ L 13/29 от 19 януари 1970 г.), мерките, регламентиращи маркетинга на стоки, чието ограничително действие надвишава въздействието, присъщо на търговските правила, може да се считат за мерки с ефект, който е равностоен на количествени ограничения.

Такъв е случаят, по-специално, когато ограничителните мерки не съответстват на предвидената цел, като в настоящото дело организацията на телевизията като услуга в обществен интерес, съгласно законодателството на държавата-членка.

9. Тъй като шестият въпрос е свързан с тълкуването на разпоредбата на член 37 от Договора, той се опитва да го провери във връзка с проблемите, възникнали с разпоредбите, свързани със свободното движение на стоки, сред които е поставена и тази разпоредба.

В този въпрос се пита дали член 37, параграфи 1 и 2 се прилагат в случай на дружество с ограничена отговорност, на което държава-членка е предоставила изключителното право да излъчва предавания от всякакъв вид на нейна територия, включително рекламни програми и предавания за филми и документални филми, произведени в други държави-членки.

10. Член 37 се отнася до коригирането на държавните монополи с търговски характер.

И от систематичното място на тази разпоредба в раздела за премахване на количествените ограничения, и от използването на думите „внос” и „износ” във втория абзац на член 37, параграф 1, както и на думата „продукти” в член 37, параграф 3 и параграф 4, следва че тази разпоредба се отнася за търговията със стоки и не може да се приложи за монопола в предоставянето на услуги.

По този начин телевизионната търговска реклама, поради своя характер на услуга, не попада в приложното поле на тези разпоредби.

11. Въпроси 7 и 9 не се разглеждат, тъй като те са поставени само в случай на положителен отговор на въпрос 6. Същото се отнася и за въпрос 8.

В) Въпроси 3, 4 и 5

12. Въпроси 3, 4 и 5 са свързани с това дали изключителните права, предоставени от държава-членка на дружество с ограничена отговорност във връзка с телевизионни предавания и упражняването на такива права, са съвместими с правилата за конкуренция от Договора.

Третият въпрос е за това дали член 86 и 90 от Договора, взети заедно, следва да се тълкуват в смисъл, че на предприятието, посочено в член 90, член 1, е забранено да има доминиращо положение, дори като резултат от акт на националните власти, когато резултатът от това е премахване на всички форми на конкуренция в областта, в която то действа за цялата територия на държавата-членка.

Ако отговорът на третия въпрос е утвърдителен, четвъртият въпрос е за това дали дружество с ограничена отговорност, на което държава-членка е възложила със закон

изключителното право да осъществява телевизионни предавания от всякакъв вид, включително такива, предавани по кабел, и такива с рекламно-търговска цел, и което дружество има доминиращо положение, което противоречи на член 86, или злоупотребява със своето доминиращо положение, като се включва в определени практики, които целят да премахнат конкуренцията и които са конкретизирани от националния съд.

Ако отговорът на този въпрос е утвърдителен, петият въпрос е за това дали забраните, посочени в предходните въпроси, имат пряко приложение и възлагат права на субекти, които права националните съдилища трябва да защитават.

13. Италианското и германското правителство изказват предположение, че тъй като телевизионните оператори изпълняват функции, които засягат обществото и са от културно-информационен характер, те не са „предприятия” по смисъла на разпоредбите на Договора.

Най-малко (оспорва се), на тях е възложено извършването на услуги от общ икономически интерес, така че те се подчиняват на правила, съдържащи се в Договора, и по-специално на правила за конкуренцията, само доколкото приложението на тези правила не възпрепятства изпълнението, юридически или фактически, на конкретните функции, които са им възложени.

14. Член 90, параграф 1 забранява на държавите-членки, *inter alia*, да предоставят специални или изключителни права на предприятия.

Нищо в Договора не възпрепятства държавите-членки, поради съображения за обществен интерес, от неикономически характер, да изключат радио и телевизионните предавания от приложното поле на конкуренцията, като възложат на един или повече субекти изключителното право да осъществяват такива предавания.

От друга страна, поради осъществяването на техните функции, тези субекти се подчиняват на забраната за дискриминация и до степеня, в която техните функции включват дейности с икономически характер, попадат в приложното поле на разпоредбите, посочени в член 90, свързани с публични предприятия и предприятия, на които държавите-членки са предоставили специални или изключителни права.

Тълкуването на разпоредбите на членове 86 и 90, взети заедно, води до заключението, че фактът, че предприятие, на което държава-членка е предоставила изключителни права, има монопол сам по себе си не противоречи на член 86.

Следователно, същото се отнася за разширяване на изключителни права, в резултат на нова намеса от тази държава.

15. Нещо повече, ако определени държави-членки третират предприятия, на които е възложено управлението на телевизия, дори спрямо техните търговски, и по-специално рекламни дейности, като предприятия, на които е възложено предоставянето на услуги от общ икономически интерес, прилагат се същите забрани, що се отнася до тяхното поведение на пазара, по силата на член 90, параграф 2, докато не се установи, че посочените забрани са несъвместими с осъществяването на техните функции.

16. В четвъртия въпрос националният съд е цитирал определен брой действия, които има възможност да се разглеждат като злоупотреба по смисъла на член 86.

17. Такъв определено би бил случая с предприятие, което има монопол на телевизионната реклама, ако то налага несправедливи такси или условия за потребителите на неговите услуги или ако то осъществява дискриминация спрямо някои от търговските дружества или национални продукти, от една страна, и дружества или продукти от други държави-членки от друга страна, що се отнася до достъп до телевизионна реклама.

18. Националният съд по всяко дело следва да установи наличието на такава злоупотреба и Комисията следва да го следва да поправи това в рамките на нейните правомощия.

Следователно, дори в рамките на член 90, забраните на член 86 имат непосредствено приложение и възлагат на заинтересованите страни права, които националните съдилища трябва да охраняват.

Г) Въпрос 11

19. Единадесетият въпрос е дали запазването на изключителните права за предаване на телевизионни реклами на цялата територия на държава-членка за определено дружество с ограничена отговорност в тази държава-членка представлява нарушение на член 7 от Договора.

20. От изложените по-горе съображения, следва че предоставянето на изключителни права от вида, посочен от националният съд, не представлява нарушение на член 7, но дискриминационни действия от страна на предприятия, които се ползват от такива изключителни права, спрямо граждани от държава-членка на основание тяхната националност, са несъвместими с тази разпоредба.

По съдебните разноски

21. Разноските, направени от Комисията на Европейските общности и от италианското и германско правителства, които са представили становища пред съда, не подлежат на възстановяване, и тъй като тези процедури са, доколкото това засяга страните по делото, част от действия, извършвани по всящо дело пред националният съд, решението за разноските е предмет, по който този национален съд е компетентен да се произнесе.

в отговор на въпросите, отнесени до него от Съда в Biella с Определение от 6 юли 1973 г., Съдът реши:

1) Предаването на телевизионни сигнали, включително тези във вид на реклами, се осъществява като такова съгласно правилата на Договора, свързани с услуги. От друга страна търговията с материали, звукозаписи, филми, апаратура и други продукти, използвани за разпространяване на телевизионни сигнали, се подчинява на правилата, свързани със свободното движение на стоки.

2) Фактът, че предприятие от държава-членка има изключителното право да излъчва телевизионни реклами, сам по себе си не е несъвместим със свободното движение на стоки, чиито продажби тези реклами са предназначени да насърчават. От друга страна, различно би било, ако изключителните права са използвани да покровителстват, в рамките на Общността, определени търговски канали или определени търговски дружества.

3.) Член 37 от Договора се отнася за търговията със стоки и не може да се прилага за монопола при предоставяне на услуги.

4) Фактът, че дадено предприятие, на което държава-членка е предоставила изключителни права по смисъла на член 90, или е разширила такива права вследствие на допълнителна намеса от тези държави, има монопол, сам по себе си не е несъвместим с член 86 от Договора.

5) Дори в рамките на член 90, забраните на член 86 имат непосредствено приложение и възлагат на заинтересованите страни права, които националните съдилища трябва да охраняват.

6) Предоставянето на изключителни права за излъчване на телевизионни сигнали само по себе си не представлява нарушение на член 7 от Договора. От друга страна, несъвместима с тази разпоредба е дискриминацията от страна на предприятия, които се ползват от такива изключителни права, спрямо субекти от държави-членки на основание тяхната националност.

Подписи

Произнесено на открито съдебно заседание в Люксембург на 30 април 1974 година.

Подписи